

Till
Inspektionen för vård och omsorg

Kopia till:

Sveriges kommuner och landsting
Kommunförbundet Skåne
Socialstyrelsen
Arbetsmarknadsdepartementet
Socialdepartementet

Svar till inspektionen för vård och omsorg angående inspektion på myndighetsprocessen

Allmänna synpunkter

Arbetsmarknadsnämnden vill först och främst tacka inspektionen för vård och omsorg att de tog sig tiden för en inspektion den 28 och 29 september 2016. Nämnden ser det som ett utmärkt tillfälle att dela med sig av sina erfarenheter för ny input samt lyssna till hur IVO tolkar rådande lagstiftning.

Trelleborgs kommun och dess arbetsmarknadsnämnd har ett unikt etableringsperspektiv och har valt att organisera denna verksamhet annorlunda i jämförelse med andra kommuner i Sverige och använder därför en annan terminologi än brukligt. Därför har vi full förståelse att IVO gjort en tillsyn av verksamhet de inte känner igen och som använder andra begrepp. Nämnden har förståelse för att det råder en viss form av begreppsförvirring och att IVO inte känner igen sig vilket tydligt avspeglar sig i inspektionsbeslutet.

Kritiken från IVO grundar sig på att IVO tittat på nämndens verksamhet med traditionella omvårdnadsglasögon och utgår ifrån att de ensamkommande barn och unga som är placerade i nämndens verksamhet har ett stort omsorgsbehov och skall mötas på samma sätt som infödda svenska ungdomar med stora sociala problem. Dock ser verkligheten inte ut som sådan. Merparten av de unga som kommer till Trelleborgs kommun är resursstarka personer i åldern 15 år och uppåt. Nämndens fokus för dessa unga är att de skall vara etablerade i samhälls- och arbetsliv vid 21 års ålder vilket är det enda rimliga sättet att organisera verksamheten utifrån ett barnperspektiv. Nämnden anser det av vikt att möta dessa unga människor med en myndighetsutövning som går i linje med tänkt mål för verksamheten. En myndighetsutövning med annat fokus riskerar att förlänga etableringen vilket nämnden inte anser friskt och rättvis mot de unga vars planering, insatser och uppföljning som faller inom ramen för nämndens ansvar.

Den produktionsapparat som tagits fram för myndighetsprocessen syftar till att ensamkommande barn och unga ska vara självständiga och självförsörjande individer vid 21 års ålder.

I enlighet med förvaltningslagens 7§ skall *"Varje ärende där någon enskild är part skall handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts. Vid handläggningen skall myndigheten beakta möjligheten att själv inhämta upplysningar och yttranden från andra myndigheter, om sådana behövs. Myndigheten skall sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt. Även på andra sätt skall myndigheten underlätta för den enskilde att ha med den att göra."*

För att säkerställa såväl förvaltningslagens allmänna krav på handläggning som den enskildes verkliga behov av stöd i etablering hanterar nämnden dokumentation och systematik på ett sätt som troligen inte är bekant med IVO sedan tidigare.

Nämnden menar att IVO i sin inspektion fokuserat på detaljer med ingång att finna brister kopplat till de föreskrifter som reglerar socialtjänstens arbete. Det är lite som att komma fri med målvakten i fotboll men istället för att sätta bollen i mål skjuter man bollen till inkast. Därför menar nämnden att IVO i sin inspektion har missat poängen nämligen att ställa nämndens totala agerande i relation till syftet med verksamheten. Nämnden anser att det är av största vikt att fokus ska ligga på etablering i arbets- och samhällsliv vilket nämnden visat genom resultat.

Under 2016 har nämnden haft nästan 100 studiebesök från kommuner och organisationer och hållit cirka 30 föreläsningar på kurser och konferenser, det om något visar på intresse för nämndens modell. Nämnden menar att IVO bör vara mer nyfikat granskande än dömande då allt fler kommuner i Sverige följer nämndens modell.

Nedan följer kommentarer utifrån de punkter där IVO riktar kritik i sitt beslutsmeddelande.

Nämndens planeringar för placerade barn har brister och bör utvecklas

IVOs kritik inom detta område grundar sig helt på att nämndens dokumentation inom verksamheten inte fyller alla formella kriterier som anges i de olika föreskrifter som IVO räknar upp.

Att nämnden är framgångsrik i etablering av ensamkommande barn och unga kan helt kopplas till den produktionsapparat där gedigen planering, genomförande och systematisk uppföljning är grundpelare och där ungdomens deltagande säkerställs genom ett tydligt ställningstagande från den unge. Huruvida samtliga formella kriterier i föreskrifter är uppfyllda eller ej har ingen betydelse för det faktiska agerande i det vardagliga arbetet med den enskilt unge.

Att lägga fokus och resurser på ytterligare administration anser nämnden inte kommer att bidra till att fler unga når etablering i arbets- och samhällsliv.

Nämnden ser ingen direkt anledning till att vidta några åtgärder med anledning av kritiken inom detta område. Detta till trots kommer nämnden ge förvaltningen i uppdrag att se över dokumentationen för att göra eventuella förtydligande i relation till lagstiftning utan att detta bidrar till ytterligare administration eller tar fokus från huvuduppdraget att stödja unga i deras etablering.

Ivo bedömer att nämndens uppföljning av placerade barn och unga har brister och bör utvecklas

Kritiken inom detta område hänför sig främst till att den metodik som används riskerar att leda till att för stort ansvar läggs på den unge och att det förtroende som behövs för att unga skall våga berätta för sin handläggare inte är möjligt att uppnå. Detta kan i förlängningen enligt IVO riskera att leda till att unga med speciella behov inte får dessa tillgodosedda.

I denna del har granskningen ser nämnden att IVO har förbisett att nämnden har ett system för att följa upp ungas förmåga till ansvarstagande och progression i etablering.

Vidare vill nämnden förtydliga att den enskilt unge har fler kontaktytor av vikt än vad IVO återger i sin rapport.

Dock finns inga socialsekreterare då nämnden inte anser att det generellt finns behov av en sådan profession dessa unga. Istället finns arbetsmarknadssekreterare, handläggare ensamkommande barn och unga samt ungdomskoordinatorer för att fånga upp eventuella behov. Denna organisation är unik i sin konstruktion och säkerställer välfungerande uppföljning både i vardagen och på handläggarnivå.

Nämnden vill mot bakgrund av detta bestämt tillbakavisa kritiken inom detta område då det är nämndens uppfattning att uppföljningen mer än väl fyller kriterierna i det regelverk som åberopas.

IVO bedömer att nämndens övervägande av om vården behövs har brister och bör utvecklas

Kritiken här bygger främst på att det i de överväganden som går till nämnden saknas uppgift om att vården fortfarande behövs och hur den bör inriktas och utformas. Detta enligt det regelverk som åberopas.

Då nämnden är av uppfattningen av majoriteten av de ensamkommande barn och unga som finns i kommunen inte är i behov av vård utan av stöd i sin etablering i samhälls- och arbetsliv är ovanstående skrivning inte relevant.

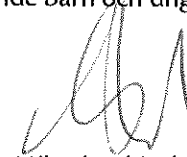
Nämnden avser dock att ge förvaltningen i uppdrag att se över och säkerställa att i de fall vårdbehov föreligger utforma övervägandet på ett sådant sätt att detta korrelerar med gällande regelverk.

Avslutningsvis

Utifrån att det finns många kommuner och organisationer som visat intresse för nämndens organisation och arbetsätt hoppas nämnden att IVO är intresserade och nyfikna på att titta vidare på nämndens modell. Nämnden är övertygad om att med ny ersättningsmodell som kommer införas den 1 juli 2017 kommer flertalet av kommuner att tillämpa nämndens organisation och syn på handläggning. Utifrån detta vill nämnden bjuda in inspektionen för vård och omsorg för en diskussion om framtida myndighetsutövning gällande ensamkommande barn och unga.

Trelleborg 2016-01-05

Veronica Larsson (S)
Ordförande
Arbetsmarknadsnämnden

Mikael Rubin (M)
Oppositionsråd
Arbetsmarknadsnämnden

Bilagor

1. Beslutsmeddelande från Inspektionen för vård och omsorg, dnr AMN 2016/12
2. Terminologi arbetsmarknadsnämnden

